

Jak p. Morawski „z przykrością” krytykuje rząd?

Fatalne wrażenie, jakie uczyniło w sferach urzędniczych nagłe obniżenie poborów o 15% sprawiło, że teraz różni pisemka i osobistości z obozu BB starają się dowodzić, jak same przytulo odczuwają, że się tak stało... W „Młocie i pigu” p. Jędrzej Morawski wystąpił z długim artykułem, w którym tak się wyraża:

„Obniżenie płac pracownikom państwowym, musi z natury rzeczy pociągnąć za sobą nie tylko zmniejszenie poborów wszystkich pracowników państwowych, ale wogóle generalną obniżkę płac całej klasy robotniczej. Przez to skurczyły się bardzo rynek wewnętrzny. Ten środek ratujący skarby państwa przed nieobrotami jest równocześnie bardzo szkodliwy dla całokształtu życia gospodarczego, bo poplebia i przesuwa przesłanie gospodarcze. Jasne jest, że tego rodzaju bardzo obojętne zarządzenie nie należy stosować w ostateczności, o ile po poczynieniu wszelkich innych, mniej życiowych, wysiłków dla powiększenia dochodów lub zmniejszenia wydatków, jeszcze skarby państwa nie niedobroję kasach państwowych.”

Otóż pan Morawski, powtórzywszy to opinję, którą prasa opozycyjna już dawno sformułowała — rejestruje, co sami przedstawiciele rządu oświadcza!... Przypomina też słowa ministra skarbu p. Matuzewskiego, wypowiedziane 12 lutego w Senacie, gdzie minister wskazywał, że jeżeli w przyszłym roku gospodarczym cały rokowi nie dąwimy się u nas do poziomu opłacalności, jeżeli nie złapiemy na nowo możliwości obrotu, wzmiany produktów pomiędzy wsiami i miastami — wtedy dopiero nieuniknioną stanie się zmniejsza 15%. Pan Morawski, idąc za tokiem wywodów p. Matuzewskiego, uznaje, że „po takich słowach braku tylko stwierdzenia, czy „skarby wytrzyma do chwili corocznego kształtowania się cen zboża, tj. do końca sierpnia”. Podkreśla, że takie uspokojenie nastąpiło dnia 21 marca, kiedy p. Matuzewski oświadczył: „Rezerwy skarbowe, jakimi — dzięki zapobiegliwości rządu — możemy dysponować — pozwalają nam pracować spokojnie, bez zbytełnego napięcia bez nosa na gardle”.

I te wspomnienia, dotyczące oświadczeń rządowych, nie są jakimś plodem własnych badań p. Morawskiego. Wszystko to — fakty niedawne, znane i znomy dodany — ujętynie przez prasę

opozycyjną oraz przez organy urzędnicze. Charakterystycznym jest to tylko, że p. Morawski wywodziła z rządowi, wskazuje, że ostatecznie z tych oświadczeń miało miejsce „na trzy tygodnie przed zupełnie sprzecznym z tym programem zarządzeniem Rady Ministrów”.

Melancholijnie konczy p. Morawski:

„Przyrzekam jest ten obowiązek, ciążyący na każdym prawdziwym i szczerym zwolenniku obecnego rządu, mówienia mu prawdy także i wtedy, kiedy ją prawda jest przykra”.

Pan Morawski myśli się, jeżeli sądzi, że można się wymanewrować od odpowiedzialności takim ubolewaniem i że jest ono dostatecznym dowodem jego miłości.

Na wiekności sejmowej, a więc i na bliższych zwolennikach p. Morawskiego, ciąży obowiązek baczności, ażeby rząd nie dokonywał niczego, ooby później oni sami kwalifikowali, jako akt szkodliwy! Ale w Sejmie potakiwać potulnie i dawać rządowi „carte blanche” na wszelkie początki.

„Przełom” o święcie proletariatu

ZACHWYTY — CZY BLUźNIERSTWA?

Z uroczyście brzmiącym artykułem pod nagłówkiem „Dzień proletariatu” wystąpił... „Przełom”. Piśmo on o tym dniu, jako o święcie, podnosząc na duchu nie tylko robotników, kręcących pod sztandarem socjalizmu, ale cały świat pracy: „Pierwszy maja jest dniem światła pracy, dniem proletariatu, symbolem walki o nowe życie społeczne...”

Międzynarodowa prasyka polubiła się o wyznaczenie w kalendarzu dnia — symbolu, któryby łączył pragnienie wiśny ludu z pragnieniem słońca, ciepła, z ukojeniem budzące je do życia natury. Z ukojeniem budzące się. Święto pierwszomajowe stało się własnością nietylko robotników, skupionych pod sztandarami marksizmu, nietylko tych, którzy wyznają hasło manifestu komunistycznego: proletariatus wszystkich krajów, leczże się! Święto majowe zawarło się z świadomością dzieła siłków milionów — pracujących w esztykach — i walczących o lepsze warunki i wypłaty, nie, jak dogmat wiary w lepsze lotro, jak wiadoły dowód tego, że — „o dobro, wiecznie będzie życie”.

A po ten charakterystyczny, czem jest święto majowe wogóle, przechodzi „Przełom” do stosunków polskich:

„Dzień proletariatu ma w Polsce własną polską historję. Był czas pod panowaniem żaboborów, że „1 Maj” przemawiał do łwiej części społeczeństwa polskiego słowem tak ciepłym, jak pamiętka Konstytucji Sejmu Czteroletniego. Pod zaborem rosyjskim na czerwonych sztandarach wypisano kłedeły hasła: „wolność, wiary: Niepodległość. Gzralo ono — łumy, jak słowo majowe, entuzjastycznie do walki i do buntu, jak hasło społecznej Sprawiedliwości. Obok górczych, kraj i gniewem kłięgłszy słów o międzynarodowej solidarności wyryskiwanych, jądniały na czerwonych sztandarach słowa wiary narodowej, że wstają masy polskie, urodzi się naród obrotny, że z fabrycznych dziedzińców i z pod chłopskich stoch szuszą do boju świadome polskie szeregł, że zwyciężą.”

Zwyciężyły. „Masy ludowe zdobyły swą wielką kartę narodowej wolności i niezależności. Wreszcie do własnego, królestwa okupowanego Państwa-Republiki, jako oby wielokrotnie dumne i nikomu żadnej obcej władzy nie podległe.”

W dalszym ciągu pisze „Przełom”:

„Umarł obcy ucisk, obcy wyzysk. Ale nie umarł ucisk kapitału. Kapitał jest międzynarodowy. Nie chce znać granic, ani barjery, którzy mu kres władzy wyznaczał. Jego rozkaz, jego władztwo jest równie silne w Londynie, jak w Warszawie. Za dni naszych „porządek stary już się wali”, chwile się w podstawkach kapitalizmu, gniejącego się pod rokiem. Ale jeszcze jest mocny, jeszcze dość władny — zginąć gniejący swoimi niewolnikami, wyderać im kęś chleba, prawo życia; jeszcze usiłuje odebrać im prawo wychowania dzieci, neguje ich prawo do człowieczeństwa...”

I dlatego masy pracujące mają święte prawo obrony. Nikt nie wydrze robotnikom ich prawa, ich tęsknoty do człowieczeństwa. Nikt nie zdoła już uczynić z nich bezbronnych, zrozpaczonych i bezsilnych nędzarzy, którzy „sprządną na pańskie podwórko”, jako raby złamane, sponteierwane, by błagać o „przełamanie”, by pogodzić się z uciskiem i wyzyskiem — wżasniam za gorzki chlebek, z prawem wegetowania”.

I „Przełom” dochodzi do konkluzji:

„Dzień majowy w Polsce szanujemy, jako dzień walki o słuszność, o równość, o człowieczeństwo...”

Kto jednak to wszystko wypisuje? „Przełom” — organ BB! Niby jego lewego skrzydła, ale w stosunku do spraw robotniczych oznacza le: organ, który od poczłku patronował bebeckiej „federacji”, mającej na celu rozbitanie organizacji socjalistycznej! I ci ludzie, dąający do rozsadzania frontu robotniczego, deklamują na temat ucisku kapitału, mówią o ucisku i wyzysku robotniczym, odają hold żąstogom polskiego społeczeństwa w dziedzinie odzyskania niepodległości — i zaśladają w jednym klubie z przedstawicielami „Lewiantana” oraz „Żółwiemi”.

Napisał gorący artykuł, jakimemu równy trudno znaleźć w prasie burżuazyjnej, ale czy ten artykuł nie jest poprasną w ich organie jakiegoś bluźnierstwem?

wielka polityka w maju

W pięcym miesiącu na horyzoncie politycznym Europy zarysowały się dwa nowe wydarzenia, które mogą zmienić oblicze naszego kontynentu. Pierwszym wypadkiem jest wybór prezydenta Francji w dniu 13 bm., drugim zwołanie się Rady Ligi narodów w dniu 15 bm.

Prezydenta Francji wybiera Zgromadzenie narodowe tj. Izba posłów i Senat w Wersalu na 7 lat, na miesiąc przed upływem kadencji urządzonego prezydenta. Piz, na 8 dni przed dniem wyboru, nie można przewidzieć, kto zostanie następcą p. Gastona Doumergue. Jako najpoważniejszych kandydatów wymieniący prezydenta Senatu Doumera i ministra spraw zagran. Beiranda; pierwszy w chwili ogłoszenia swego kandydatury, drugi jeszcze nie wywołany swymi zamiarów.

Prezydent Francji z chwilą wejścia do pałacu Elizejskiego przestaje być czynnikiem politycznym, stając się figurą reprezentatywną dla odtwarzania wstyd lud. Jego władza jest tak ograniczona, że jedynie jego zadaniem jest podpisywanie dekretów uchwalanych przez Radę ministrów. Nawet na powoływanie rządu wpływ jego jest ograniczony tradycją, wedle której premierem zostaje przywódca tej większości, która obalila rząd poprzedni. Rzecz zrozumiała, że w tych warunkach polityki, mający ochotę odgrywać aktywną rolę, nie sączy się do objęcia urzędu, na którym nie można nic zrobić. Z tymi właśnie względami Doumer jako człowiek stary lepiej się nadaje do zadaniem jego zwolenników, na prezydenta aniżeli Beirand, który nie zrezygnował jeszcze z czynnej polityki, chcąc dopowiedzieć do końca rozpoczęte dzieło porozumienia francusko-niemieckiego.

Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa walka rozegra się między tymi dwoma kandydatami i tylko przypadek — nie pierwszy zresztą w dzie-

jach trzejce republik — może wypowiedzieć na powołanie jednego z nich. Takich „szpadykowych” kandydatów przy obecnym wyborze nie brak; lecz oni na rozbitcie się głosów, na obawę polityków przed wylętną indywidualnością, na protekcyj wielkich polityków — tu głównie chodzi o Poinecarę, który trzyma w pogotowiu swego kandydata, ministra Beiranda, ale w ostatejniej chwili, gdy szanse będą się wazyć, wystąpić z nim.

Sesja Rady Ligi narodów tym razem będzie się odbywać pod przewodnictwem Niemca, ministra spraw zagran. Curtiusa. Najważniejszą sprawą tej sesji będzie sprawa niemiecko-austrackiej unji celnej, której głównymi przeciwnikami są Franza i asystujący jej Czechosłowacja. Dla tych państw unia celna nie jest sprawą czysto gospodarczą, lecz dalszym krokiem do zjednoczenia się politycznego (Anschluss), które jest jakoby sprzeczne z traktatem wersalskim i samo przez się jest zgnorą dla państw zwyciężczych, lecz niewątpliwie oznacza ono silne wzmocnienie się Niemiec.

Na sesję rzucił też cież zapowiedziana na luty 1932 wielka konferencja rozbrojeniowa, dla której prognozowali się oraz niepomyślnie. Franza, która wogóle niechętnie do tej wielkiej sprawy się odnosi, chciałaby konferencję odrzucić pod pozorem, że w przyszłym roku mają się odbyć wybory do parlamentu, nie należy więc przedkładać na jej obradę w tej chwili. A już rozbita czy w najbliższych dniach, tożby się mający londyńska konferencja morska nie jest też dobrą zapowiedzią dla przyszłorocznej konferencji rozbrojeniowej.

Prasa zagraniczna obszernie zajmuje się oboma poruszonemi zagadnieniami, uważając je za powód do wielkiej zmiany. Może być tak, może też być z wielkiej zmiany mały deszcz.

Co to są za typy ludzkie!

Wódz tej grupy Zdzisław Lechnicki, wie zdabł o swoje dobre idee, że nie chciał głosić za utępieniem interpolacji brzeskiej w Sejmie. Za to wygrzyziono go z poselstwa. Reszta przemawiało siedziałna cicho — a z jednostką można było sobie porządzić!

Ala górnolotnie pisać — to rzecz łatwiejsza!

1 Maja 1931

W Warszawie

O 10 rano zaczęły się na pl. Grzybowskim zbierać pierwsze pochody z dzielnic. O godz. 11 zaczęły się przemówienia. Z 4 trybun przemawiali tow. poseł Barlicki, Baryka, dr. Budziński-Tylicka, Grusko, Haupa, Podnieśński, Korol, Feiler, Kurylowicz, Neubauer, Dubik, Krzeszowski, Szefer, Woszczyński, Gajewski i Socha. Wszyscy mówili o przetrwaniu obrotowej sytuacji proletariatu i konieczności walczyć z militarystką i faszyzmem. Wszyscy zaznaczali, że obecnie w najbliższej sytuacji obowiązkiem klasy pracującej jest walka o demokrację i wywołanie idącej robotniczej, walki z tymi, owo głószył hasło: „Chcesz namarkić cię, sprzedaj duszę”.

O godz. 12 uformował się olbrzymi pochód, który przeszedł głównymi ulicami: Królewską, Marszałkowską, Nowym Światem i Warecką na ul. Przejazd, gdzie pochód się rozwiązał. Wczoraj w sali „Ateneum” odbyła się Akademia, na której przemawiali tow. Arystydem Barlicki i dr. oraz były produkcje muzyczne wokalne.

DEMONSTRACJE KOMUNISTYCZNE

Pierwsze starcie komunistów z policją nastąpiło na ul. Miłej przy rogu Wołyńskiej. Došlo również do starcia z komunistami na ul. Bema. (Pod fabryką „Przebieg” stało się miało charakter poważniejszy). Na ul. Białoleckiej róg Średniej pochód komunistyczny w sile 1000 osób został rozproszony przez policjanta, który strzelił ranioną kulą rewolwerową w nogę. Mimo rany policjant w dalszym ciągu rozpraszał demonstrantów, konfiskując im transparenty. Na ul. Miłej około Smezei komunistki usiłowały sfornować pochód, czemu przeszkodziła policja. Również na Pradze demonstracje komunistyczne zostały rozproszone. W Śródmieściu, na ul. Marszałkowskiej policja rozpraszala pochody. Podobnie zostały rozproszone niektóre pochody komunistyczne na ul. Wołyńskiej, ul. Żelaznej Bramy, Dziekieł, Kupieckiej, Leszno i Karmelickiej. Komunistki nie mogą organizować własnych pochodów, usiłowały wstąpić do pochodów PPS i na plac Grzybowski, ale próby te zlikwidowano w zarodku.

MARNA DEMONSTRACJA BBS

Tym razem odbyła się tylko zbiórka na plac Teatralnym. Zapowiedzianego wieceu nie było, bo nie mieli wódz „wodowódz” BBS nie do powiedzenia. Pochód BBS, ślimaczym krokiem, ustawionemu czworakom, wódkę się 18 minut. Transparenty z 20 sztandarów i poręczyszków 70. Między nimi jeden żydowski od „gazelarczy”. Sztafeta żydowski nie podkreślał międzynarodowej solidarności proletariatu, ale zupełnie wyraźnie podkreślał zezwolenie dzierżawców kiosków i stoisk od dzierżawców władze w manifestacji BBS. Uczestników w liczbie około 3000 osób młodzi, że też poszli, bo musieli. Aktualne hasło uczestników pochodu: „Niech żyje Jaworowski”!

W Łodzi

Pamięto niegodny, demonstracja 1-majowa wypadła okazała, nie w latach ubiegłych. Miało to rana przybrało odświętny wygląd. W całym szeregu lokali związkowych i partyjnych wywieszono czerwone sztandary. Omack magistratu i Rady miejskiej były specjalnie odokorowane. Już od 9 rano poprzez centrum miasta poczęły przechodzić pochody poszczególnych organizacji partyjnych i związkowych, dających się szian-darami na miejsce zbiórki na Wodny Rynek. O godz. 11 wieloosobowy pochód wyruszył z Wodnego Ryneku, ulica Główna, Piotrkowska, 11 listopada na Grób Włochów, bohaterski rewolucyjny 1905 r. na Poleścu Konstantynowskim. Hołd uczestników w pochodzie oblicza się na 20.000. Na Poleścu Konstantynowskim odbyło się wielkie zgromadzenie ludowe, na którym przemawiał tow. sen. Kępczyński, Parfala, Mierzwiński, Kuk (NSPP), dr. Lichtenstein (Bund) i inni. Po przyjęciu rezolucji i odpiewaniu Czerwonego Sztandaru, zgromadzenie rozwiązano. Wczoraj w sali teatru miejskiego odbyła się uroczysta Akademia majowa, na program której złożyły się:

Przemówienie tow. prez. Ziemieckiego i część artystyczna.

Przemysłowcy łódzcy starali się pomniejszyć rozmiary manifestacji pierwszomajowej. Specjalnie w bieży tygodniu, nawet fabryki czynne przez 2 dni w tygodniu, w dniu 1 maja pracowały. Pomimo to w całym szeregu fabryk czesła robotników nie stawiała się do pracy. Pochód BBS zgromadził około 200 uczestników. Zobrani mieli się na podwórzu domu przy ul. Piotrkowskiej 75 gdzie odbyło się „zgromadzenie”. Komunistki nie ujawniły się podczas żadnych demonstracji.

Krwawe zajęcia na prowincji

W Lubartowie (Lubelskie) zwolennicy komunistów „Samopomocy” zorganizowali pochód wzbudzający miejscowych władz. Zebrał się tłum w liczbie około 1000 osób. Došlo do starcia z policją, którego wynikiem było 2 zabił i 4 ciężko ranni.

W Kutnie przy rozprawianiu przez pochód komunistycznym, została ranna jedna z przekepek, która zmarła po upływie 3 godzin.

W Jeżownie w wyniku starcia komunistów z policją, zostali ranni trzech demonstrantów oraz dwaj policjanci.

cukier krzepi

Badania Prof. Dr. Golscheidera (Berlin 1931)

Dyrektora Uniwersyteckiej kieliski wykazały, że 100 jednostek odżywczych czyli t. zw. kalorii zawartych jest w 500 gramach sałaty, 400 gr. jarmynu, 100 gr. cielęcinę smażoną, lososia, szczeniaka, 80 gr. rosołstew, 70 gr. móżdżku cielęcego, 40 gr. kawioru

I już w 25 gramach cukru.

Cukier jest pozywniejszy prawie dwa razy od kawioru, prawie trzy razy od móżdżku, cztery razy od cielęcinę i t. d.

W Włowie

odbyło się olbrzymie zgromadzenie na pl. Gosińskiego — Przemawiał tow. Hausner, Kwasińska (nr. part. soc.), Battler (Bund) i Hankiewicz. Pochód przeszedł od ul. Zielonej na ul. Legionów przed kamień teatru, gdzie przemówił tow. Skalik. Popoł. odbyło się w teatrze przedstawienie „Opowieści Hoffmanna”.

Po rozwiązaniu pochodu przy teatrze miejskim udalo się przedstawicielstwo TUR-owców z ogromnym pięknym wieceim i sztafardami pieszko na smierza żydowski, na gród tow. Hermana Diamanda, na którym kurhan z wieńców jeszcze żyły przylepką czerwonymi szarfami tych dawnych wieńców. Turownicy odpiewali pieśń młodzieży proletariackiej „Jestem młoda gwiazda”, a tow. Kelles-Krauzowa wygłosiła następujące przemówienie:

Na tej wielkiej się stojąc gwiazdo
Czas jej się w duchu ku rannej gwałcie strazy
Nechaj nam serca ta boleść skojarzy
Wzmoże na sierce

Biada tym, którym niczego nie dają groby
Opór zabójcy!
Zebrałiśmy się tutaj nie tylko aby oddać cześć i hołd drożym szczenakom naszym Towarzyszom, co po trudzie oczególnym w cmeniarnej ziemi spoczą, ale by z tej mogiły zaoferować hartu i woli do życia.

Umilowany przez nas wieszcz duch rewolucjonista, pod męką całą żyjący przez całą tak piękną w swej harmonii półwiekuwa działalność Hermana Diamanda, nie opuszczaj Go ani na moment.

Dążenie do wólności było dla Niego świętym prawem; wyrównanie poziomu pomiędzy uprzywilejowanymi a pokrzywdzonymi — nakazem moralnym; walka w obronie uciskanych i cierpiących, głód, nędza i bezprawia — potrzeba Jego płomiennego serca, błądzącego żywym tępem dla wszystkich ludzi tej ziemi.

Niektóży był teoretycznym socjalizmem, ale potrzebny wykonawcą Jego szczytnych ideałów już w dniu dzisiejszym. A wszystkie Jego poczynania tem większy miały wpływ, że oceniał wale polniej zapał kierowany siłą wólą i chłodną rozważa wynikająca z wielkiego rozumia nawkórń widzącego rzeczy nadochodzące.

To też w dniu, który wedle słów Jego jest dniem wiosennych nadziei budzącej się ludzko-

ści!” odczuwamy potrzebę oddania czci wiecznie żywemu myślowi lego, z którego błąskają zawsze „nowy duch, forma nowa”.

Na zakończenie młodzież odpiewała Czerwony sztandar.

Szczerze, przejmując i głębokie było wzruszenie i przejęcie się towarzyszy nad tym grobem zbranych. W przeddzień odwiedził grób ten towarzyszy zebrane w Związku Kobiet PPS i przy strofio mogiły pekami kwiatów. Uroga służba cmentarza żydowskiego odnosi się do tego mogiły z wzruszającym pietyzmem.

W Zagłębiu Dąbrowskim

W Zagłębiu Dąbrowskim odbyły się potężne wiece i manifestacje 1-majowe. Milicja partyjna wszędzie utrzymywała wzorowy porządek, spokoiu nigdzie nie zakłócono. Wiece i pochody odbyły się w następujących miejscowościach: Serce, Włocławek, Włocławek, Zawiercie, Niewce, Grodzień, Klimontów, Modrzejów, Czeladź, Bezdzień, Zabokowice, Wysokie, Łazach, Porembe, Myszkowice, na Niemcach, Maczekach i w Żarkach, Bobrownikach i Wojkowicach Komornych. Brało w nich udział zgóra 30.000 ludzi. Rezolucje wszędzie jednogłośnie uchwalono.

W Sosnowcu na wiecu komunistycznym urządzonym za zezwoleniem starostwa, na iak zw. Haldach, došlo do starcia z policją i strzelaniny. Grupy oddział policji usiłowal rozproszyć grupe demonstrantów komunistycznych wlojających — „Niech żyje Rosja sowiecka!”, demonstranci strzypali policję kamielami. Policja rozpoznała bierdina strzelanina w górę i do tlumu, rezultatem czego jest trzech demonstrantów ciężko rannych i niewiadoma ilość leży rannych.

Przed i w dniu pierwszego maja aresztowano w Zagłębiu zgóra 100 osób.

W Małopolsce

CHRZANÓW. Obchód 1 maja lego roku w Chrzanowie, jak na Chrzanów, wypadł dość dobrze. O godzinie 10 zebrało się na rynku chrzanowskim przeszło 2 tysiące ludzi. Wiece zagal w imieniu PPS tow. Papusa, który w przemówieniu swoim wskazał na doniosłość święta 1 maja, a szczególnie w chwili obecnej. Następnie zaproponował do przedjudym wieceu tow.: Grohsa, Szarka, Hydla i Schneidera. Propozycja ta została przez zgromadzonych jednogłośnie przyjęta. Następnie przewodniczący tow. Grohs udzielił głosu przedstawicielowi rady wojewódzkiej PPS z Krakowa tow. Z Grosowi i zabrowi wlojczy referatu i z znaczenia święta małego o doniosłość chwili obecnej.

Następnie przemawiał przedstawiciel Bundu tow. Blum. Dalej przemawiał w imieniu Poale Syon tow. Tader. Wszystkie referaty zostały wysłuchane z należytą uwaga i nadrozne bawo oklasków i okrzyków na cześć PPS i solidarności robotniczej. Po zakończeniu referatów tow. Szarek odczytał rezolucje majowa, która zgromadzeni jednogłośnie w podniosłym nastroju uchwalili. Po odpiewaniu jednej zwrotki „Czerwonego Sztandaru” przewodniczący podziękowawszy zgromadzeniu za liczne przybycie, zamknął obrady wieceu okrzykiem na cześć PPS i Związków zawodowych.

DEBICA. Święto robotnicze wypadło jak o roku z zadowoleniem i spokojem. O godzinie 6 rano muzyka komitetu obchodowego odegrała podatkę, przechodząc ulicami miasta. Od wczesnego rana młodzi TURowcy prowadzili zbiórke na oświatę robotnicza, a robotnicy zbierali się w lokalu PPS i Związków zawodowych w oczekiwaniu na pochód manifestacyjny, oraz rozpatrywali stanowiska p. staroszy, który zabronił odbycia zgromadzenia na rynku i wogóle pod gołem niebem, mimo że nie nie przemawia za koniecznością wprowadzenia specjalnych ostrożności. O godzinie 10 uformował się pochód pod sztandarem PPS na cześć i okrzyki. Pochód przeszedł bliżami według określonego planu, poczem wrócił do lokalu organizacji robotniczych. O godzinie 11 rozpoczęło się sgro madzenie w sali szczerle wypełnionej, pod przewodnictwem tow. Sobocińskiego, prezesa komitetu PPS w Debicy. Na zgromadzeniu przemawiał delegat Rady wojewódzkiej tow. Weglowski z Krakowa. Przemówienie i odczytana rezolucja przy leży długotrwałe oklaskami. Na zakończenie odpiewano „Czerwony Sztandar” i życzeniem zdobycia uchwalonych postulatów zgromadzenie zakończono.

GORLICE. Nad ranem orkiestra odegrała podukę we wszystkich ośrodkach robotniczych. — Cały przemysł stanął z wyjątkiem szyciły, w gafnierzach i ruchu ciążym. Kole samotnie 10 przed południem przybyło do Glinika Mariampolskiego oddział z Gorlic, Libuszy, Kobylanki, Krywa, Meciny, Ropicy, Żalawia i Sękowy, poczem uformował się pochód z trzema orkiestrami i sznurzem. Przeszło sto barwnych kół z 5-letnim Micha-

KRONIKA

22^o CIĘPŁA W CIENIU. Dzień wczorajszy był prawdziwie dniem upalnym. Termometr wskazywał w cieniu 22^o C, zaś w słońcu 36^o C. Po dwóch upalnych dniach drzew na plantach i w ogrodach pusyły listewki, a nawet pokazały się kwiaty kasztanów. Na Wistie widzieć było wczoraj legnących się meżczyzn. Naszrój „letni” psuł tylko złośliwy wiatr, który pełnił tamany kurzu na przedchodniach.

3 MAJA W KRAKOWIE. Wśród pięknej pogody wiosennej odbyły się niedzielną wczorajszą 3-majową przy świątelnicy licznym zasz, które przed południem wyległy na Błonia. Rano odbyły się uroczyste nabożeństwa w katedrze na Wawelu, oraz w świątyniach wszystkich innych wyznań. O godz. 10 przed południem koło ołtarza polowego przy końcu Błonia skupiły się sztolary cechowe, wojtkowe, młodzieży szkół średnich, inwalidów, związków i organizacji społecznych itd. Frontem do ołtarza na całej przestrzeni Błonia ustawili się w rownoleżnych szpikach oddziały garnizonu krakowskiego, przysposobienia wojkowego, harcerzy i inni. Na mszę polową przybyli reprezentanci władz wojewódzkiej Biblioteki, który zastępował bawiącego na uroczystościach garnizonu wojskowy Osobną grupę stanowiły górnicy jugosławijscy, nawigacy w Krakowie. Po nabożeństwie przeddefiniowały przed przedstawicielami władz oddziały harcerzy krakowskiej, przysposobienia wojkowego, żolnierzy i wd. W godzinach przedwieczornych przejeżdżali ubiciami śródmieścia „pochod masek”, poprzedzając okoliczną mięjską. Maski, sporządzone przez uczniów Akademii Sztuk Pięknych, wywoływały wesołość przedchodniow. Oryginałny korowód urozmaicił zabawa ludowa w Rynku Głównym, a połączoną z lotemgi spływową. Programu urozmaicił 3-majowy dopinający zawody sportowe, przedstawiana dla młodzieży w teatrach itd. Wczorsem odbyło się uroczyste przedstawienie „Dm i buzardów” Fredry w teatrze im. Słowackiego, poprzedzone przedstawieniem.

MATURA PISEMNA. W dniu wczorajszym we wszystkich szkołach średnich w Krakowie rozpoczęła się matura pisemna. Polowa ona kilka dni.

ULGI PRZY EGZAMINACH DOJRZAŁOŚCI. Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego wydało w związku ze zbliżającymi się egzaminami dojrzałości w szkołach średnich zarządzenie w sprawie ulgowości dla kandydatów młodszych, którzy są stawali do egzaminu, lecz nie uzyskali świadectw dojrzałości. Zgodnie z art. 54 regulaminu, dopuszczeni mają być do zwyczajnych egzaminów przy szkołach ulgowości, którzy w latach szkolnych 1928/29 lub 1929/30 nie zdali egzaminów. Egzaminowanie tych osób odbywać się będzie na podstawie podań składanych do dyrekcji szkół, w których kandydaci pobierali naukę.

ZWIEDZANIE GALERII W SUKBIENICACH PRZY ELEKTRYCZNYM OŚWIETLENIU. Dyrekcja Muzeum Narodowego w Krakowie podaje do wiadomości, że w pałacowym w jednej galerii w Sułkowicach będzie otwierana w soboty przy wieczornym oświetleniu od godziny 7 do 9 (a nie jak poprzednio od 6-jej do 8-jej). Zmiana ta wchodzi w życie od 2 maja br. Równocześnie dla umożliwienia szerszej publiczności zwiedzania w tej porze galerii. Zarząd Muzeum obniżył ceny wstępu w czasie otwarcia wieczornem na 1 zł. od osoby, przyczem wycieczki otrzymywać będą znizki identyczne jak w czasie zwiedzania przedpołudniem.

BEZROBOCIE SZALEJE A P KOMISARZ ROLLE WZYWA W PARKU KRAKOWSKIM WIĘZIENIA DO ROBOTY. W związku z trzęsącą się w Sułkowicach w dniu 30 kwietnia 1931 Nr. 98 pod tytułem: „Bezrobocie szaleje a P. Komisarz Rolle wzywa w Parku Krakowskim więźniów do roboty” — Magistrat przesyła następujące sprostowanie: Niegodnie z prawem jest, aby Prezydent (!) Rolle przy upozorowaniu Parku Krakowskiego i lwisk tam znajdujących się, dał zgodę na użycie do tych robot więźniów, natomiast prawdą jest, że gmina do wszelkich robot w zakresie własnych wykonywanych nazywa robotników stałych, mających etat w gminie — a na wypadk większego zapotrzebowania zatrudnia robotników sezonowych przedewszystkiem bezrobotnych w Krakowie. Wobec braku tych, robotników obojętnych miejscowości.

Sprostowanie powyższe dawnym się nam wydaje, gdyż stwierdzeniem jest faktem, że w Parku Krakowskim zatrudniano więźniów do ostatniej chwili, na co posiadamy dowody. Zresztą możemy stwierdzić to w kancelarii zarządu więzień przy ul. Senackiej. A może to nie gmina zarządza Parkiem Krakowskim.

Laskawa Pani! Pani wogóle nie czuje, że Pani chodź!

O zmęczeniu niema już więcej mowy. Obecny BERSON są tak zadziwiająco elastyczne, że czynią chód lekkim jak piórko. Trzewiki wyglądają zawsze dobrze i są eleganckie.



A zatem tylko BERSON!

dawały się z najgorzej strony. Brak Kondolewicz dawały się wybitnie odczuć. Pomoc miała słabszy uśmiech, przyczem należy zwrócić uwagę na konieczność załagodzenia ostrości w grze. Atak nie spełnił pokładanych w nim nadziei. Obaj skrzydlowcy Babor i Rzesner grali lepiej i produktywniej aniżeli osławiona trójka: Pazurek, Smoczek i Jeksz. Zadziwiająco niezwykła forma Smoczka, który nieestetyczny z rozmaitych powodów, nie będzie mógł z braku Kality, zająć pierwszego miejsca wśród środkowych napastników w Polsce, jakkolwiek wszystko zdawało się zrazu za ten przemawiać. Jeśli chodzi o samą grę, to stała ona na niskim poziomie i nie nastąpiła dużo emocji. Bramki zdobyli: dla Cracovii przypadkowo Czarnik, który chciał centrówca a bramkarz Garbarni pomógł mu do sukcesu, a dla Garbarni Pazurek z pozycji spalonej. Siedziało bez wyrazu p. Rosenfeld, który niegdyś był wzorowym arbitrem.

POGON - WISLA 2:1. Jest rzeczą charakterystyczną, że drużyny, które wosko przegrzywały, starają się kłeska swą zrehabilitować. Dlatego Cracovia Garbarni i Wisła były dla nich tak niebezpieczni. Okazało to Cracovia i Pogon. Po nadto Wisła grała słabo i nie wykorzystwała sytuacji podbramkowej.

LEGRJA - LEGJA 2:1. Piłka jest okrągła. Nie parcie pierwszy i nie ostatni dowiodły tego pogromczy zawodki. Kłóży się spodziewał kłeski pogromczy Cracovii na własnym boisku z beniaminikim iżył A jednak i dobrze, że tak się dzieje. Inaczej nie byłoby emocji.

RUCH - POLONIA 2:1. Naogół spodziewane zwycięstwo Ruchu, który dzięki temu znalazł się na czele tabeli. Oczywiście nie ludzimy się, że nie na drugo.

WARTA - L. K. S. 2:0. Słaba gra Łódzian skutkiem braku kilku graczy z pierwszej drużyny.

KOLEJOWE P. W. (Katowice) - MAKABRI 4:2. Golejki były wcale dobre, szczególnie do paucy. Makabki zaprezentowała się z najsłabszej strony. Zabrzy było mało interesujące.

POSIEDZENIE R. S. K. O. odbędzie się dzisiaj we wtorek o godz. 7.15 w lokalu przy ul. Batorego 5, parter na lewo. Obecność wszystkich zainteresowanych konieczna.

BIEG OKRĘŻNY 1 MAJA W TARNOWIE. W dniu 1 maja odbył się w Tarnowie bieg okrężny, urządzone przez Organizację Młodzieży TUR na trasie 3.200 m. W biegu uczestniczyło 16 zawodników, ukończyło bieg 15. Nagrody otrzymał: 1. Wojciech Sicz, przetrwał w czasie 9 minut, 2. Kazimierz Wiśniewski 9^o 5 min., 3. Józef Przybył 10 min. Z podród turówców otrzymali nagrody: 1. Jan Warzecha za czas 109 min., 2. Tad. Kuk 113 min., 3. Karol Kukla 112 min., 4. Roman Rutka 115 min. Piękne nagrody ofiarowali w. Knieć, ps. Ciolkos i firma „Start”, a dla turówców ZZK, firm Leiba, Bracha i Augustyna. Pierwszy krok lekkoatletów robotniczych uduł się całkowicie i jest dobra zapowiedź dalszej pracy.

OBOZ LETNI POLSKIEJ YMCA. W wykonaniu swych celów wychowawczych organizuje Związek młodzieży YMCA i w roku bieżącym obóz letni dla młodzieży w Misanie Dolnej od 1 lipca do 31 sierpnia. — Przedsiębiorstwo krajowoz górski, wzorowe urządzenie i organizacja, łuchowe zatrudnienie dają pełną gwarancję tak korzysci fizycznej jak i moralnych. O bliższe informacje należy zwracać się: Związek Młodzieży Chrześcijańskiej Polska YMCA w Krakowie, ul. Krowoderska 8 i Biskupa 19.

Czas odnowić przedpłatę

na maj

Fundusz prasowy

Dr. L. 5 złotych. — N. N. P. R. 3 złotych. — Schif Adam 1426 zł.

losiem na czele, oraz licznymi sztolandami i transparentami. Na czele każdego oddziału kroczyli zarząd metalowców z Glinika; prowadził tow. Gajewski, robotników chemicznych z Glinika tow. Michalosz, z Lubuszy tow. Szmil, górników tow. Kędzior i Kossia. Wzorzono i sprawnie funkcjonowała milicja PPS. Punktualnie o godzinie 1030 wozurzył z Glinika Marjanowskiego do Czerw. chód liczący blisko 1800 osób. Mimo deszczu odbyło się wspaniałe manifestacyjne zgromadzenie pod gołem niebem na rynku wśród niezliczonych mas robotniczych. Zagal tow. Joachim Gajewski, propontując na przewodniczącym tow. Teofila Kozłowskiego, na wiceprzewodniczącym tow. Kędziora. Szmilka i Michalosa, na sekretarza tow. Oskara Gleichera, co jedynomyślnie i huczniei oblasnikami przyjęto. Po objęciu przewodnictwa tow. Kozłowski uduł się głośno serdecznie nienimkami o klasikami witanemu tow. prof. Kasperow. Ciolkosowi z Tarnowa, który w blisko godzinie przemówienia przedstawiał objęcia doły i niedole klasy pracującej w okresie „radosnej twórczości” — „Okrzyżem na cześć chłopce-robotniczego rządu mowca zakończył swoje przemówienie poczem jednogłośnie przyjęto odczytania przez tow. Kozłowskiego rezolucji CKW. Popołudniu kono robotnicze „Galkar” wysyłał film z dziejów walki PPS o niepodległość i prawa ludu. W sobotę odbyły się zabawy ludowe w Kobylance i Lubuszy. Manifestacja wypadła i na wspaniale.

LIBIAZ. Sala tułesza wypełniła robotnicy w dn. 1 Maja, by jednolicie zamianstować się klasy pracującej. Po zagaleniu zebraniu przez tow. Luwika Skniamka, wybrano do przedjmu tow. Piotr Tarsia, jako przewodniczącą, a tow. Włody Kuratka jako sekretarza, poczem przewodniczący oddal głos tow. Zathęwowa, który w dwugodzinny referacie omówił stożce przed młodzy narodowym rachem zadania. Zebranie zakończono odpiewaniem „Czerwonego Szatandaru”. Następnie po półgodzinny przerwie wygłosił w TUR tow. Zathęw referat pod tytułem „Socializm a etyka społeczna”.

Z życia robotniczego

DELEGACJA MŁODZIEŻY TUR I INSPEKTORA PRACY W PRZEMYSŁU

Onegdaj uduła się w Przemyśle delegacja Organizacji Młodzieży TUR i Rady Związków zawodowych, w osobach tow.: Belucha, Frimera, Nowocwila, Mura i Kędziora, poczem inspektor pracy przedkładał nam memoriał w sprawie młodzieży robotniczej, oraz zwrócił uwagę na nieprzebieżanie pracy przedsiębiorców 8-godzinnego dnia pracy i panujące wśród młodzieży bezrobocie.

Ze sportu

CRACOVIA—GARBARNA 1:1 (1:0). Sądząc na podstawie ostatnich rozgrywek Cracovii, objęła się spodziewano, że sukcesy Garbarni, która dotąd nie przegrała żadnych zawodów. Tymczasem Cracovia dzięki onegdajszemu grze, oślabła w znacznym stopniu i a sobie opinia, jaka zaczęła zagrażać w związku z jej niepowodzeniem. Białoczerwoni grali przeciwko Garbarni niewątpliwie lepiej niż przeciwko swej filii z Warszawy. Stało się to głównie z powodu przegrupowania ataku. Już obserwowano się przebieżki kombinacyjnej gry. Napastnicy doleki żywnolowca szefa Chruświńskiego, parli śmiatko ku bramce przeciwnika, od czasu do czasu strzelali, a koloje skrzydlowcy stawali się dość często niebezpiecznymi sytuacje. Tylko woszyński pozostawał w tyle za swymi partnerami i robił wrażenie gracza z trudnością dostosowującego się do zespołu A-klasowego. Na ten miesiąc podążający była zmiana. Może Miłusiński odpowiadał bardziej obecności typowy gry napadu Cracovii, obliczonego raczej na przebojowość. Selinger w pomocy miał chwilkami dobre momenty, pozwalające przypuszczać, że przy dalszych, plynich treningach odęga pożyteczną rolę w drużynie. Z bocznych pomocników tym razem Seichter spisał się woszowo, unieruchamiając niebezpieczność Batora. Z obrony lepszym był Zastawnik. Odnawność wywiał się z powodu zmiany bez zmian. Ognie biorac, Cracovia strala ambicjami i bardziej rozwinie niż ostatnio byliśmy tego świadkami. Nie znaczy to jednak, by poziom i forma jej gry odpowiadały wymogom mistrza ligi. Garbarnia tym razem zawodła. Przedewszystkiem tylnie linie, zwłaszcza obaj obrońcy, zaprezentowali

MIANOWANIA W WOJEWÓDZTWIE KRAKOWSKIM. Ostatni numer Dziennika urzędowego województwa krakowskiego zamieszcza szereg nominacji, z których ważniejsze podajemy poniżej: Dr Karol Witkec, naczelnik wydziału w województwie łódzkim w W. st. służb, został mianowany inspektorem straży w województwie krakowskim, dr Władysław Wnęk, starszy lekarz w miasteczku krakowskim, dr Walerjan Błonski lekarzem powiatowym w Makowie podhalańskim, Józef Józefczyk, radca skarbowy w III st. służb, naczelnikiem wydziału III laby skarbowej, Karol Golonka, naczelnikiem wydziału V laby skarbowej, Eugeniusz Szczępanik, kierownikiem urzędu opłat stempowych w Krakowie.

ŚWIĘTO STRAZACKIE. W dniu wczorajszym obchodziła miejska straż pożarna uroczystość patrona swego św. Florjana. Po nabożeństwie, które odbyło się w kościele św. Florjana na Kleparzu, odbyła się defilada 6 plutonów straży pożarnej przed władzami miejskimi na placu Franciszkańskim. Defilada postawę naszych strażaków podziwiała zebrana publiczność.

POBÓR WOJSKOWY W KRAKOWIE. W dniu 4 maja rozpoczął się główny pobór z miasta Krakowa pod przewodnictwem wiceprezydenta dra Ludwika Schneidera. Jako członkowie komisji zasiadali mjr. 4 p. strzel. podh. Samoniewicz, lek. major dr Jaworski i naczelnik lekarzy miejski dr Owsiński. Do poboru stawilo się 53 poborowych, z których 16 wcielono do armii z kat. „A”. Wzawa się wszystkich poborowych, aby pilnie przestrzegli terminu stawienia w wyznaczonym terminu naradzić się mogą na przykroć! i ostre karze.

OSTATNI TYDZIEŃ TRWANIA WYSTAWY „SALONU WARSZAWSKIEGO.” Miesiącowa wystawa w Pałacu Sztuki przy ul. Szczępaniakiem wielką wystawą tzw. „Salon Warszawski”, zostanie zamknięta za tydzień — jest to więc ostatnia już okazja zwiedzenia tej wysoce interesującej ekspozycji, na którą złożyły się obrazy i rzeźby artystów z całej Polski. Miara wielkiego zainteresowania się tą wystawą jest znacząca liczba ludzi, którzy ją zwiedzali i jeszcze zwiedzają. Ostatni ten tydzień zainteresowanie to powinieli jeszcze wzmocnić — zwłaszcza szkoły, które mają tak wielkie zadanie, pomagając korzystając z okazji zobaczenia pierwszorzędnej ekspozycji.

IMPONUJĄCA WYSTAWA RZEźBY. Dyrekcja Tow. Przej. Sztuk Pięknych w Krakowie czyni już przygotowania do otwarcia naprawdę imponującej i na obrzmiałą skalę zakrojonej wystawy znanorowej znakomitego artysty rzeźbiarza prof. Xawerego Dunkowskiego. Będzie to pierwsza w swoim rodzaju wystawa w Polsce. Otwarcie odbędzie się w Pałacu Sztuki dnia 17 maja. Blizsze szczegóły podamy niebawem.

OTWARCIE RESTAURACJI GRAND-HOTELU. Po kilkotygodniowej przerwie, w czasie której odnowiona została przelicznie sala, otworzył p. Bisanz nanowo restaurację Grand-hotelu. — Otwarcie nastąpiło w ubiegłą sobotę w obecności grona zaproszonych przedstawicieli sztuki, literatury, prasy i sztuki. Krakowski została tedy przywrócić do normalnego i renomowana restauracja reprezentacyjna.

SAMOBÓJSTWO. Kazimiera Zawadzka, kucharka, zam. przy ul. Działkowskiej 1, 90 zatrzała się gazem świecym, otwierając gazowe rurki w kuchni, w której spała. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego stwierdził śmierć. Zwłoki pozostawiono na miejscu do czasu przybycia komisji sągdo-łecarskiej.

WPADŁO DO DOLU Z GAZONEM WAPNEM na budowie domu przy ul. Czarnowiejskiej 63 Wincenty Szczyński i 52 robotnik i doznał ciężkich obrażeń. Niezadowolony zajął się lekarz pogotowia ratunkowego.

TAJEMNICZY STRZAŁ. Wczoraj nad ranem wezwano pog. rat. do Piekarów, gdzie w tajemniczy sposób wystąpił w rozewluru ranny został w brzuch Maciej Jelonki (1. 47) rolnik. Lekarz pog. rat. opatrzył rannego i przewiózł go do szpitala św. Łazarza.

POŻAR. Wybuchł pożar w baraku Żegluga Polskiej przy ul. Rezinieckiej. Z powodu wadliwego przewodu kominowego stanęła w płomieniach części baraku oraz wysoki parkan okalający barak. Pasiwki pożaru padła połowa zabudowań, przedstawiając wartość około 3.000 zł. Straż pożarna ogień zlikwidowała.

PROTEGWANA. PŁACONA I BEZKARNA SZAJKA ZŁOCZYŃCÓW, znana powszechnie w Podgórzu, urządziła znowu napad na kaplicę Kościoła Narodowego przy ul. Czarnej 2. W noc z 1 na 2 b. dob. zabrane są sprawy wybiły w kaplicy 14 sztyb i powalili rannego strażnika. Nie ulega wątpliwości, że kurja biskupina nie pochwała tego rodzaju barbarzyństwa.

Z pędzącego samochodu do pociągu skakali złodzieje

Dnia 1 bm. została zlikwidowana szafka złodziei drobiażki, która napadła na pociąg tranzytowy. W skład szafki wchodził: Franciszek Hechel, jego brat Sylwester, Maksymilian Grek, Władysław Janiewicz i Michał Promiśka. Likwidację przeprowadził urząd śledczy w Poznaniu po dłuższej obserwacji przemieszczania. Przeprowadzono również czynności w Poznaniu, jeśli na terenie całego województwa szereg rewizji, wynik których był sensacyjny. Wykryto i skonfiskowano poważną ilość towarów pochodzenia niemieckiego, jak również ubrania, ponieważ wkradła zdołała ze zarobkowego towaru uszyć nowe ubrania. Szafka posługująca się szybkim autem półciężarowym, które prowadzone przez wybitnego szofera Hjelcha, podjeżdżało pod pociąg i w tym momencie zdołała akrobaci Grek i Janiewicz.

WSKAKIWALI NA POCIĄG,

odsuwając drzwi i zrzucając towar do auta.

Od dłuższego czasu byli oni nieuchwytni, ponieważ mając do dyspozycji samochód, przemieszczali się z miejsca na miejsce, napadając na pociągi towarowe. Przez dobre miesiąc podług nagrywania gątnika. Zdemaskowali się z powodu nieszczyśniętego wynagrodzenia, jaki wydatyż się jednemu z złodziei-akrobatów Szafki Pomeraneubum z Warszawy, który wskazywał na pociąg wraz

Wszelki hałas obniża pracę

Jest rzeczą stwierdzoną, że nadmierny hałas wywołuje pewnego rodzaju nerwowość i tem samym przemoczenie. Naogół zazwyczaj należy, że głośnie, powtarzające się nie w lakcie hałas, wpływają bardzo ujemnie na wydajność pracy.

W pracowni wyrobów precyzyjnych sześciu robotników wykonywało codziennie dwieście cząstek składowych pewnego narzędzia. W lokalu sąsiednim wykonywano prace blacharskie, połączone z silnym uderzaniem młotów. Wpływało to tak ujemnie na robotników w pracowni precyzyjnej, że do ich rąk nie było imiód podług nagrywania przyrządów, wykazywały przeciętnie około 150 błędów. Przeniesienie tych robotników do ubikacji spokojnie miało skutek niespodziewany. Błędy w wykonaniu zdołano zredukować do 5.

Jeżeli wykonywana danej pracy jest połączone z rytmicznym stukiem, może to wpływać dodatnio na wydajność pracy. Zjawisko to znane jest powszechnie przy brukowaniu ulic, kuciu, pakowaniu.

Nadmiasł można przez łamanie rytmu wywołać wręcz niespodziewane następstwa. Wydajność przy pracy spaść może do jednej dziesiątej, a nawet jeszcze niżej, pominiąc wzrost powolających przy tem błędów i niedokładności. Doświadczenia wykazały, że robotnicy, pracujący rytmicznie, aż do zamknięcia fabryki nie wykazywali zmęczenia.

W pewnym wielkim hotelu panował z powodu głośniego podawania zleceń do kuchni wielki hałas, wywołujący nerwowość u personelu kuchennego. Zwiększało tak dużo naczyń, że dyrekcja czuła się zniechęcona wadć się w tę sprawę. Zaprowadzono sygnały optyczne (światline) zmniejszające hałas do minimum. Hość kuchuczonych naczyń cofnęła się o 100%.

W fabryki motocykli położone było tak niekorzystnie, że dochodził do nich hałas przyjeżdżających i odjeżdżających motocykli. W po-

z Grekiem, stracił równowagę

RUNAŁ POD POCIĄG

i był wleczony przez lokomotywę na przestrzeni dwóch kilometrów. Przy trupie znalezione czapkę, która należała do Greka. Obserwacja Greka i jego kochanki naprowadziła do wykrycia garażu przy ul. Dąbrowskiego 79, gdzie znajdował się ich samochód. Stwierdzono również, że samochód ten odwywał.

TAJEMNICZE PODRÓŻE W PORZE NOCNEJ. Urząd śledczy wytropił wkrótce wszystkich członków szafki, oraz skonfiskował towary w różnych miejscach blokowane. Część towarów banda skradła do lombardu, a kwity zastawione są sprzedawala.

Co do wypadku Pomeraneubum zachędzia pozwano przypuszczenia, że został on

UMYŚLNE ZEPCHNIĘTY PRZEZ GREKA, ponieważ członkowie szafki od dłuższego czasu kłócili się przy podobnej lupie.

Kradzieże te przyniosły poważne straty skarbowi kolejowemu za towary, które transportowane były przez terytorium polskie. Skrzętnie w lutym szańb kolejowy ponosił wielkie straty, laszdyż pociąg tranzytowy w linii Poznań—Boguch skradziono większą ilość sztyb rybackich, tkanin, sukna i dywanów. Dochodzenia ustaliły, że kradzieży tej dokonała właśnie ta szafka.

biżu bier przejeżdżała oprócz tego dość często kolejka fabryczna, która nadzwyczaj przeszkadzała, szczególnie także głośnie w świątelnim. Hałas powodował, że w biurach nie można było dobrze zrozumieć rozmów telefonicznych, co powodowało irytację klienteli, błędy w ekspedycji itp. Przemieszenie biur do spokojniejszej części fabryki wywołało bardzo dobre skutki. Ustaly skargi klienteli, omylek nie było, sprawy załatwiano szybko i kładko.

Wielki hałas stenotypistek podlegało za sobą wzrost wydajności pracy aż do 80%. W ostatnim czasie w dyrekcji poczt w Berlinie zaprowadzono uwaga godną nowość mianowicie dyktując się z wszystkich biur w maszynę, za pomocą telefonu. Stenotypistki mają na głowie słuchawki, a za pomocą nacisknięcia pedału można wylądzać mikrofon, tak, że dyktujący zupełnie nie słyszy stuku maszyny. Dzięki temu urzędowi powiększyła się nadzwyczajnie wydajność pracy.

Nie zawsze można przenosić hałas z miejsca na miejsce, dlatego usiłuje się tłumić hałas za pomocą warstw izolacyjnych, uszczelnienie ścian materiałami izolacyjnymi. Ściany zbyt cienkie nie tworzą żadnej zapory dla hałasu, choćby były wykonane z najlepszego materiału. Cienkie ściany działają wprost jak membrany, podające wszelkie stuki z jednej ubikacji do sąsiedniej. Nowocześnie architekt stosuje także wykładanki izolacyjnymi umieszczonymi między dwoma cienkimi ścianami sąsiadujących ubjacji.

Reasumując powyższe, stwierdzić należy, że hałas, ten oddzienny wręcz naszych nerwów, jest jednym z najniebezpieczniejszych czynników przemoczenia. Spowodowane hałasem straty są olbrzymie.

Walka przeciw hałasowi jest niezmiernie ważna i zajmie dzisiaj przednie miejsce w walce ze strażami i ze zmniejszeniem wydajności pracy.

wa. — Z gąbryki wystawowej umieszczonej w bramie domu przy ul. Grodzkiej 1, 32 skradziono 2 pakiety damskie. W restauracji „Zakopanek” na plantach skradziono na skłodę nieznanego właściciela zarzątkę męską.

SAMOCHOĆ POTRĄCIŁ na ul. Karmelickiej Franciszka Babikę, lotery doznał ogólnych obrażeń. Lekarz pogotowia ratunkowego opatrzył rannego i przewiózł do szpitala św. Łazarza.

ODCZYTA I ZEBRANIA

ZWYU DZIENNIK ESPERANCKI urządził Półk Klub Esperantowy w Krakowie we czwartek 7 bm. o godzinie 7.30 wieczorem w sali kinowej Muzeum przemysłowego przy ul. Smoleńsk 9, I piętro. W programie ciekawego aktuacji.

ODCZYTA FRANSUKI. Dnia we wtorek prof. B. Haugel wyłożył odczyt: „Jeanne d'Arc dans la litterature”. Poczatek odczytu o godzinie 6 wieczorem w sali IV gimnazjum, ul. Krupnicza 2, I piętro.

POSIEDZENIE KRAKOWSKIEGO TOWARZYSTWA GENIETOLOGICZNEGO odbędzie się dziś we wtorek o godzinie 8 wieczorem w kinie polonistycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prez. dądz dozwolony, I Pokazy chorych z kliniki polonistycznej II. J.; 2 Pokazy chorych z oddziału polonistycznego i chorób kobiecych szpitala św. Łazarza.

ROMANTYCY

W KRAKOWSKIM TOWARZYSTWIE LEKARSKIM (ul. Radziwiłłowska 4) odbędzie się jutro we środę o godzinie 7 wieczorem zwyczajne posiedzenie naukowe, na którym wygłosi odczyt Dr. Lindenfeld — „Fysjologia doświadczeń”.

OTWARTYSE KOLKA FOTOGRAFICZNEGO w Cytale Toważystki odbędzie się dziś we wtorek o godzinie 8 wieczorem.

— 0 0 0 —

TEATR I KONCERTY

Z TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś popołudniu o godzinie 3:30 zsenasze przedstawienie szkolne, na którym dano będzie arcydzieło Cornelia Wyspińskiego „Cyd”. Pozostałe bilety sprzedaje kasa teatru. Wczoraj pod dyrekcją Jerolimowa komedia węgierski G. Somogyiego „Opowieść Paulety”, po szeregu sztuk pomających pożądaną przeciwną humoru w repertuarze. Jutro na przedstawieniu popularnym młodzieżowa w sukcesie „Sztuba” Leczyńskiego, która wśród polskich nowelki tego sezonu zdołała niewątpliwie rekord powodzenia. Wobec wyprzedzenia Jarmarczkiej powroci także na afisz w piątek „Mayerling” Aneta przetrwany wśród najwięzszego sukcesu.

WYSTĘPY K. ADWENTOWICZA. Na scenie karnaralni Starego Teatru odbędzie się w dniach 9 i 10 bm. występ K. Adwentowicza w nieznanej u nas sztuce pod tytułem „Młyn”. Bilety sprzedaje kasa teatru. Wczoraj nowej Francji literackiej, Pawła Orzelski, Sztuka jest w stałym repertuarze Komedyi Francuskiej. Bilety w kasie Starego Teatru.

TRUPA WILĘŃSKA W BAGATELI wystawiła dziś we wtorek po cenach znizowanych sztukę Bergelzona pod tytułem „Młyn”. Bilety sprzedaje kasa teatru. Wczoraj oddano o godzinie 10-2 popołudniu od 4-8:30 wieczorem.

TEATR „OUI PRO QUO” W BAGATELI. — Teatr „Oui pro quo” egzystuje już trzynasty rok pod tą samą dyrekcją i jest poza Teatrem Półkim w Warszawie jedynym teatrem „pro quo” w naszym mieście. Wczoraj w klubie Kwiatkowskim teatr jest Jerzy Boczkowski, H. terat i muzyk kompozytor między innymi znanych piosenek „Szumiały mi echa kawaleri”, „Mam chłopczyka” i wielu innych. Wszyscy wybitniejsi artyści reżysjowi, będnący obcemi filarami innych teatrów, wyszli ze swymi zespołami. „Oui pro quo” woli wykonać w całości szeregi talentów. W ciągu dwunastu lat egzystencji zmieniali się artyści, „Oui pro quo” jednak wyznajdywało swoje sily i opierając się tylko na wybornym materiale literackim, muzycznym i malarskim, zawsze stało na wysokim poziomie artystycznym. Wczoraj w klubie Kwiatkowskim teatr „Oui pro quo” jest najwzrostlejszym teatrem tego typu w Europie. Kraków będzie miał możność obejrzeć tego roku zespół „Oui pro quo” w wyjątkowych warunkach, gdyż „Oui pro quo” przybywa w komplecie kilkunastu osób z dwoma wybornymi programami, wypróbowanymi w ostatnich dniach w Warszawie. Zespół przyniże ze sobą dekoracje (caly wano), kostiumy i rekwizyty, jak że Kraków zobaczy przedstawienia to w takiej postaci i takiej szacie, jak to miało miejsce w Warszawie.

STOWARZYSZENIE SPIEWACZE „LUTNA ROBOTNICZA” urządza koncert w niedzielę 7 maja w sali Boloskiego Hubermana podany będzie północny.

BRONISŁAW HUBERMAN, nierrówny skrypkowictwem, którego występy wczorze są prawdziwym ewenementem artystycznym, koncertować będzie w niedzielę 11 bm. w sal koncertowej kholearzu „Swi” (Dom Katołcki) przy ul. Sraszewskiego 18. Bilety w cenie 3-12 złotych w sali koncertowej w przeważającej części (bez nadwyżki) w składzie orlefordu Wl. Boloskiego, Rynek 34.

CHÓR NAUCZYCIELEK MORAWSKICH. W poniedziałek 11 bm. odbędzie się w Slarym Teatrze pod protektoratem konsula Generalnego Dra Adama Makreza koncert w sali Chóru Nauczycielek w przeważającej części w cenie od 1-6 złotych sa do nabycia w kasie Starego Teatru.

P. JANINA KIEPURA-OŚIECKA, spiewaczka, rozporządza wspaniałym materiałem głosowym, przystąpiła dzisiaj w koncercie na cele dobroczynne, który odbędzie się w cenie 3-12 złotych w sali koncertowej w przeważającej części w cenie od 1-6 złotych sa do nabycia w kasie Starego Teatru.

7 Dolski

„ZEMSTA JEJ RZOSZKA BOGOM” — opowiadanie srodkiem wykonywane z Polskiego Instytutu Wydawniczego w Katowicach urzędnie i tu te wydany zgłosił w urzędzie skarbowym, że według niego firma ta odf z swanku w zeznaniach o obrocie i dochodzie. Ponieważ to firma leciwa, koruplentka, o wysokim stanie czynnym i dobrej opinii, zatem uczynił się wielki rwetes, a władze skarbowe, celem zabezpieczenia swoich ewentualnych roszczeń, ustanowiły dla firmy obok dotychczasowej dyrekcji zarząd. Jak przedstawiła się sprawa z temi podatkami — trudno dociec, bowiem każdy ma w sobie swoich kłopotów podatkowych, a władze miałyby jednak w opinii konkurencji, że firma ta defraudował tej wielki Edmunda. Według niego 3.000.000 złotych i tak i wiadomości wykazywały w prasie, budząc ogólna zardrośnięcie i zdziwienie wobec rzekomego faktu defraudowania własnej gotówki. Tak więc polska wyszła myszka, a wróciła dinosaurem, powodując nawet zadowolenie rzekomego defraudanta, który przeciw płołkującym

powoził skargi o obrzytnie odszkodowania i faktycznie gotów wyraż. Niema to więc, jak był bogaczem, gdyż z ploki wyciągnął potraj żyłco.

PRACOWNIKOM MIEJSKIEM W PRZEMYSŁU REDUKUJE SIĘ POBORY. W ślad za obniżką plac urzędnikom państwowym burmistrz przemyski Krowczyński zawiadomił wszystkich pracowników miejskich, że w najbliższym czasie nastąpi redukcja ich poborów o 15 procent.

PROTEST PRZECIW WYBOROM W ŁUCKU. W związku ze świeżymi wyborami do rady miejskiej, zgłoszony został do p. wojewody włońskiego, na ręce główn. komisji wyborcz., następujący protest, podpisany przez Dr. B. Bellina: „Na zasadzie par. 48 rozporządzenia wyborczego do rad miejskich, wnoszę protest z poniższych powodów, przeciwko wyborom do rady miejskiej w Łucku w dniu 19. IV. b. r.

1) W obwodzie Nr. 3 odtnowano, że oddały swe głosy osoby, które jeszcze przed kilkoma miesiącami opuścili kraj, jak Kit Dawid, Kit Gwyla i Hoehlander Ita.

2) W obwodzie Nr. 9 naliczono z urny wyborczej 456 ważnych kartek wyborczych, na liscie zaś wyborców odnotowano tylko 356 osób głosujących, a więc okazało się w urnie 100 kartek głosujących, niewiadomo gdzie zostały oddane.

3) Według ogłoszenia, w którym miało miejsce głosowanie, obwód godyński liczył 1858 osób uprawnionych do głosowania, a zatem licząc na manipulację, związane z oddaniem głosu przez jednego wyborcę trzy czwarte minuty, dojdziemy do przekonania, że komisja tego obwodu musiałaby urzędować 24 godz., faktem jest iż wielu wyborców odešlo od lokalu wyborczego, nie spełniwszy obowiązku swego.

Opierając się na wspomnianych motywach, uzasadnionych w par. 47 p. a, wnoszę protest przeciwko wyborom do rady m. Łucka i żądam ich unieważnienia”.

NAGRODA M. ŁODZI DLA POLSKIEJ NAUKI I SZTUKI. Członkowie magistratu otrzymali do zapoznania się z opracowanymi przez przewodniczącą komisję wydziału oświaty i kultury ławrk Smolka projektem statutu „Nagrody m. Łodzi dla polskiej nauki i sztuki”. Nagroda ustulona została na 10.000 zł. każdego roku i przyznawana będzie naprzemiennie polskim nieczynom, literatom i artystom-malarzom lub rzeźbiarzom. Przez pierwszy nagroda przyznana zostanie w roku 1932 przedstawicielowi sztuki plastycznej malarstwa lub rzeźby, w roku 1933 otrzyma nagrodę przedstawiciel literatury pięknej, w roku 1934 przedstawiciel nauki. Nazwisko laureata ogłaszane będzie każdego roku w dniu święta narodowego 3 maja, natomiast wrozenie dyplomu i nagrody nastąpi w ciągu miesiąca maja na specjalnym posiedzeniu Rady miejskiej. Projekt powyższy rozpatrzone zostanie na najbliższym posiedzeniu magistratu w dniu 6 maja, poezem przesłany zostanie do zarządu m. Łodzi i do Rady miejskiej.

TRAGICZNA ŚMIERĆ MASZYNIŚTY POD KOLAŁO POCIĄGU. W sobotę popołudniu, naprzeciw fabryki „Ofkos” za Janową rogatką, zdarzył się we Włocławie wstrząsający wypadek śmierci maszynisty tego tataru Zygmunta Drańskiego, liczącego 63 lat. W chwili, gdy Drański szedł forem do domu, najechnął na niego z tyłu pociąg osobowy, zdążający z Kłeparowa do Brzuchowca. Kola parowozu wlokły nieszczęśliwego na znacznej przestrzeni. Gdy pociąg zatrzymano, okazało się, że Drański poniósł śmierć na miejscu.

KATASTROFA KOLEJOWA NA PODZAMCZU W sobotę popołudniu we Włocławie, na stacji Podzamcze, zdarzyła się katastrofa, która na szczęście nie przybrała tragicznych rozmiarów. Wskutek mylnego nastawienia zwrotnicy manewrującego parowozu wjechał na tor, na którym stał pociąg towarowy, jadący w stronę Brodów. Lokomotywa ta miała siłą uderzyła w parowóz pociągu. Wskutek zdarzenia maszynista manewrującego lokomotywy Michał Kuchta oraz palacz Tadeusz Żaluzek wypadli na tor i doznał kontuzji na całym ciele. Również palacz pociągu towarowego Bazyl Marwajszyn doznał ciężkich kontuzji. Oba parowozy zostały uszkodzone.

DALSZE SZCZEGÓŁY KRWAWEGO NAPADU RABUNKOWEGO. Sprawa napadu rabunkowego na kapitana Łopatkę i sierżanta Brojka w pociągu między Kownein a Sarnami nie jest do tej pory całkowicie wyjaśniona. Po dłuższych poszukiwaniach znaleziono zwłoki sierżanta Brojka, zagnanego w ziemi o kilkanaście metrów od miejsca, w którym znajdował się trup kap. Łopatki. Jak ustalono w drodze śledztwa, że w chwili, w której znajdowało się około 2.500 zł. Honorarium, natomiast w przedziale, w którym jechał kap. Łopatek z sierżentem Brojkiem, znaleziono ukrytą w ławce paczkę, zawierającą 23.000 zł. Poszukiwania za bandytami trwają.

DLA ORIENTACJI LOTNIKA OZNACZĄC MIEJSCOWOŚCI! Dla komunikacji powietrznej stanowi wielką niedogodność brak dostatecznych urządzeń, umożliwiających lotnikom orientowanie się w terenie, nad kanał przelotów. Dla ulępszenia urządzeń, proponuje się obecnie umieszczenie nazw na dachach wielkich gmachów, na hangarach, dworcach, wreszcie także na otwartych terenach. Przy tych próbach należało uwzględnić szereg momentów miarodajnych. Najpierw trzeba było stwierdzić, jakie wymiary winny mieć głoski, by kierowca aparatu mógł je z góry odczytać. Okazało się, że przy szybkości 100 km. na godzinie i wysokości 1.000 m. — litery czj znaki powinny być oਜanajmniej 20 cm. szerokie i 175 m. długości i wysokości. Dalsze doświadczenia wykazywały, że najlepiej widoczne są czarne znaki na żółtym tle. O ile oznaczenia miejscowości ruchu lotniczego za dnia nie przedstawia poważniejszych trudności, o tyle obsługa orientacyjna ruchu nocnego jest daleko trudniejsza. Aby litery względnie znaki były widoczne, oświelta się je silnie światłem elektrycznym przy pomocy odpowiednio skonstruowanych reflektorów. W innych wypadkach umieszcza się litery na żółtej płytce szklanej i oświelta się je z dołu.

Wreszcie stosuje się litery skonstruowane z lamp elektrycznych specjalnej konstrukcji. Zamiast białego światła używa się światła niebiesko-zielonego w rurkach, które łatwiej zwraca uwagę lotnika i lepiej dostrzegalne jest w razie mgły i deszczu.

JOD Z POWIETRZA. Jed jest to, jak wiadomo, składnik chemiczny, potrzebny człowiekowi bezwzględnie do normalnego funkcjonowania. Brak jodu w ciele ludzkim powoduje rozmaite choroby, jak wole i inne.

W Swzakach i innych okolicach, gdzie choroba ta jest dozwolona, dostarcza się jodu zapobiegawczo, a jodu w postaci domajszki jodu do soli kuchennej. Środek ten okazał się znakomitym w swych skutkach, także w hodowli bydła. Zawartość jodu w pożywieniu można powiększyć także w drodze doprowadzenia jodu do roślin i mleka za pomocą dawania glebie nawozów, zawierających więcej jodu.

Ciekawym jest spostrzeżenie, że powietrze morskie zawiera znacznie więcej jodu, niż człowiek potrzebuje do uzupełnienia swych własnych zapasów. Wydawnia się to w większej zawartości jodu w produktach zwierzęcych i roślinnych.

Mleko od krów w stadach nadmorskich zawiera znacznie więcej jodu, niż w innych, co samo odnosi się do pokarmu kobecko.

Wzrost ten wynosi na wyspach północno-irlandzkich 200 do 300 proc. Podobnie i woda stołowa wyrażuje nad morzem wyższą zawartość jodu. Uderza wielka stosunkowo ilość w śniegu nad morzem, jak również w torfowiskach.

Stąd też wydzielnia nerek i skóry ludzkiej wykazują nad morzem większą ilość jodu, niż u mieszkańców w głębi kraju.

ATRAMENT NA CZĘKU. ULOTNIŁ SIĘ. Zna w całej Pensylwanii p. J. W. Nelson, obywatelka z Bywood, zawładnęła swoją popularność dziękiemu zdarzeniu w związku z kolierzem futrzanym. Pewnego dnia w dziennikach amerykańskich ukazało się ogłoszenie treści następującej: —

„Srebrne lisa sprzedam, wyjątkowo tania. — Zgłaszaj się p. Nelson, Ashton Wllia, Bywood”.

Tego samego wieczora p. Nelson odwiedziła elegancka młoda para, przypominająca solidne, zamożne małżeństwo w młodym miesiącu. Targ w targ — kupił wspaniałego lisa za 66 dolarów. Młody gentleman wydatł z błoczka czes podróżniczy i wypłacił go na żadaną sumę, podpisując jakłkims znanym nazwiskiem z podaniem adresu. Młoda para wyjechała, że jest właśnie w podróży do krolestwa amerykańskiego. Obie strony były zadowolone z transakcji. P. Nelson uduła się nazutrz rano z ciekawość do swego banku i tu dopiero stała się rzecz nieoczekiwana: na czeku nie pozostało z treści wypisanej przez nabycie lisa. P. Nelson nie mogła nie a nie zrozumieć, i dopiero, gdy urzędnik bankowy powiadził jej po tryzroczku w samo ucho, że przyszła inkasować pieniądze z niewypelnionym blankietem czekowym, p. Nelson ponadła w omdlenie. Gdy ja ooceno, pamiętała jedynie, że młody człowiek wypłacił czek własnym atramentem z hermetycznego kalamarzka. Bankowcy dopiero wtedy zrozumieli fenomen i natęmetorze. Wskutek niesłychanego przejęcia się tym podstępem atramentowym, nieznanych stratów była właścicielka srebrnego lisa postanowiła, że w przyszłości ewentualni klienci z ogłoszenia, wypisywać będą czeki tylko jej atramentem.

PIERWSZE FILMY CHIŃSKIE. W Szanghaju powstały ostatnio dwa towarzystwa filmowe chińskie, które będą produkowały dźwiękowe w języku Konfucjusza. Założycielami stają się zhangshajscy są koncercy Man-Sun i Tai-Ching-Wah, do których należa wszystkie kina na Korei. Pierwszy film, który kreć już towarzystwa Man-Sun, nosi nazwę „Od Mukden do Kantonu” i „mówiony” jest w narzeczu t. zw. mandarińskim i kantonińskim, najbardziej rozpowszechnionych w środkowych i południowych Chinach.

TELEGRAMY

KONFERENCJA MAŁEJ ENTENTY

Bukareszt, 4 maja. Wczoraj przedpołudniem została otwarta konferencja państw Małej Ententy. Na posiedzeniu przedpołudniowym ustalono program porządku obrad, a następnie omówiono ogólną sytuację polityczną w Europie, stwierdzając w tej kwestii ogólną jedynomyślnie wszystkich delegatów. Popołudniu zatłoczono szereg spraw, związanych z sesją Rady Ligi Narodów, a specjalnie z kwestią rozbrojenia i reparacji. Dziś zajmie się konferencja sprawą austro-niemieckiej unii celnej.

ESTONIA I LOTWA

Ryga, 4 maja. Przybył tu dziś estoński minister spraw zagranicznych Toomsoo osiem podjęcia obrad z lotewskim ministrem spraw zagranicznych Umasteim w kwestii ścisłej współpracy obu państw na terenie międzynarodowym, a specjalnie w komisji europejskiej w Genewie, oraz rozszerzenia istniejącego układu handlowego między obydwoma państwami.

KOMUNISTI POTURBOWALI HITLEROWCÓW

Berlin, 4 maja. W Losbau (Prusy Wschodnie) doszło wczoraj w nocy do rzeźki walki między komunistami a hitlerowcami, podczas której wymieniono między oboma stronami po kilkadziesiąt strzałów rewolwerowych. Gdy nadszedł patrol policyjny komunistki zbiegli unosząc z sobą swoje karabiny. Na placu walki pozostało około 30 rannych hitlerowców, których przewieziono do szpitala.

KATASTROFA LOTNICZA W NIEMCZECH

Berlin, 4 maja. Na lotnisku Staaken pod Berlinem spadł dziś samolot i spłonął doszczętnie. Obaj lotnicy ponieśli śmierć na miejscu.

AWANTURY KOMUNISTYCZNE

Kopenhaga, 4 maja. W maleńkiej miejscowości Naksoga, leżącej na wyspie Laaland podczas demonstracji komunistycznej, doszło do krwawego starcia z policją, w toku którego 14 osób zostało rannych. Interwencyjna policja odparowała demonstrację rewolwerami i kamieniami, zmuszając policję do wycofania się z zabrykadowania w koszarach policyjnych. Przez 4 godziny demonstranci oblegali koszarę policyjną, obrzucając budynkę kamieniami i wybijając wszystkie szyby w oknach. Porządek przywrócić został dopiero po śniadaniu większej ilości policyj z sąsiednich miejscowości. Ogółem aresztowano 21 komunistów.

NOWE WZGLĘDYWY SOCJALISTYCZNE W FRANCJI

Paryż, 4 maja. Podczas wczorajszych uzupełniających wyborów w Aubusson na miejsce dotychczasowego radykalnego posła, który wybrany został senatorem, wybrany został członek partii socjalistycznej Benassy.

KONIEC POWSTANIA NA MADERZE

Lizbona, 4 maja. Oficjalnie komunikacja, że biłada wyspy Madera została zmieszona. Komunikacja morską z portem Funchal została z dniem dzisiejszym przywrócona.

TRZESNIENIE ZIEMI NA ZAKAKAUZIU

Moskwa, 4 maja. Wedle oficjalnego urzędowego, ostateczna liczba ofiar trzęsienia ziemi, jakie 26 i 29 kwietnia br. nawiedziło prowincję zakaukaską, wynosi okrago 500 zabitych i ponad tysiąc rannych. W samym okręgu sangerskim było 110 zabitych i przeszło 300 rannych.

LOT NA OCEANEM SPOKOJNYM

Londyn, 4 maja. Złoty japoński lotnik Yoshizawa wystartował dziś w Tokio do lotu transoceanicznego ponad Pacyfikiem do Ameryki. Lotnik poleci wzdłuż wysp Aleutkich. Pierwszy etap lotu jest miasto Numasaki, leżące w północno-wschodniej Japonii, gdzie przystąpi do kilku godzinach lotu.

Protesty wyborcze przed Sądem Najwyższym

(Telefonom od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 4 maja. Przed Sądem Najwyższym toczyła się dziś rozprawa w sprawie protestów przeciw wyborom w okręgu 48 Przemysł-Dobromi-Sanok-Bronów-Krosno. Protesty zostały wniesione przez przedstawicieli listy nr. 7 (centrolew) oraz przez ukraińską sełulską organizację, która lista nie została przez komisję wyborczą dopuszczona. W imieniu listy nr. 7 protest wniósł tow. dr. Grossfeld, w imieniu ukraińskiej organizacji Senekow, dr. Czarlukiewicz, dr. Mirczewski oraz tow. Belucia. Advokaci Bogucki (wiceszefek Senatu) i Mieczysław Pfingner wystąpili przeciw dopuszczeniu protestów w imieniu „obywateli zdopuszczonych z rezultatu wyborów”. Dowodził oni, że rozprawa nie może się odbyć w nieobecności Seneki, gdyż stawia on tesame zarzuty co przedstawicieli listy nr. 7.

Ukr. sełuliska organizacja zarzuca niestuzne zakwestionowanie okolo 50 podpisów wyborców, gdyż w odpowiedzi na uwieażenie tych podpisów nadesłano notarialne zaświadczenie tożsamo-

ści i wiarygodności osób zgłaszających listę ruską.

Zarządy przedstawicieli listy nr. 7 dotyczą tego, że kwestionują wybór przewodniczącego komisji okręgowej. Początkowo wyznaczony był na przewodniczącego wiceprezes sądu przemysłowego P. Baldin, który jednak został z urzędu przewodniczącego zżony, zaś nowo wyznaczony sędzia Groniewski nie był przedstawiony do nominacji przez prezesa sądu. Dalsze zarządy odnozą się do tego, że wyborem wydzorano z ręki kartę z imieniem Kuznecowa nr. 1.

Sąd najwyższy postanowił odrzucić rozpatrywanie protestu, zawiadomił o rozprawie Senekę i zażądał aktów komisji wyborczej Nr. 48.

Protest tow. Belucia, równocześnie dziś rozpatrywany, dotyczy kwestii, czy funkcjonariusz Rady powiatowej może być wybrany z okręgu, w którym sprawował funkcję aż do wyborów. (Chodzi tu o pos. Augustyńskiego z BB). I ten protest został odrzucony, gdyż zgłaszający zżony tow. Beluch nie był o rozprawie zawiadomiony.

— 0 — 0 —

Co ma zawiierać nowa pragmatyka?

(Telefonom od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 4 maja. W sferach urzędowych krąży ponownie alarmujące pogłoski o zamierzeniu sąsancj co do pragmatyki ardukiej. Opracowywany obecnie projekt ma przewidywać, że prawo do emerytury nabywać będzie można dopiero po 15 latach służby (obecnie po 10). Stery urzędowe utrzymują, że chodzi o ustalenie ogromnej ilości urzędników. Można by redukcję wprowadzić i obecnie prze-

prowadzić, ale musianooby usunielymy dać emerytury.

PRZEMYSŁOWCY O REDUKCJI PLAC

Organ Związku przemysłowców „Przebieg gospodarczy”, omawiając obecną sytuację gospodarczą, stwierdza, że zmniejszenie o 15 proc. placu urzędniczym zmniejsza silnie nabyczący urzędników na rynku wewnętrznym i sprzeczna nłapomyślnie perspektywy dla przemysłu krajowego.

Francja przeciw unii austro-niemieckiej

Paryż, 4 maja. W przedmiedni zebrania się parlamentu francuskiego sprawcy Laval wygłosił wczoraj niewiele przedawnioną publiczną kwestię polityki wewnętrznej i zagranicznej, w którym in. in. oświadczył, że „Francja stale udowadnia swoją pokojowość i przyłącza się zawsze do wszelkich akcji, których celem było zbliżenie narodów. Parlament francuski stale zatwierdzał znaczną większość pokojową i pojednawczą politykę rządu francuskiego. Dlatego też król nasz z prawdziwym rozgoryczeniem przyją wiadomość o pewnym wydarzeniu (o austro-niemieckiej unii celnej), które w żadnym wypadku nie da się pogodzić z naszym stanowiskiem. Planu tego nie może Francja przyjąć i w żadnym wypadku gdyż prowadzi on do zamęglenia międzynarodowych stosunków i jest poważną zaporą na drodze pokojowego rozwoju współpracy międzynarodowej. My chcemy pokój i uczynimy wszystko, aby pokój został utrzymany, przy zachowaniu naszego prestiżu. Ponad całym światem objęła obecnie wielki kryzys gospodarczy. Ale ciastymy egoizmem sytuacja nie poprawimy. Musimy żądać uszanowania traktatów, gdyż przesuwają one najlepszą gwarancję pokoju. Myśmy jednak przeczuli, że rzetelny pokój możliwy będzie tylko wtedy, jeżeli będzie oparty na zdrowych międzynarodowych stosunkach gospodarczych.”

Paryż, 4 maja. Wczorajsza mowa premiera Laval'a przyjęła prasa francuska wszelkimi oceniami nagłą barwą „zycielowy”. „Figaro” zaznacza, że w dziedzinie polityki zagranicznej Laval z konieczności musi się solidaryzować z polityką Brianda. Podkreślił należy, że Laval ze specjalnym naciskiem wypowiedział się za koniecznością obrony prestiżu Francji i respektowaniem istniejących traktatów, które są najpewniejszym środkiem zapobiegawczym przeciw wojnie. „Petit Parisien” stwierdza, że wywody Laval'a w sprawie polityki zagranicznej zgadzają się w zupełności ze stanowiskiem Brianda, powtarzaniem przez niego przy każdej sposobności i ta właśnie polityka zdolna jest zapewnić Francji bezpieczeństwo. „Echo de Paris” pisze, iż premierowi należy się wdzięczność za to, że miał odwagę wyznać otwarcie, iż pokój nie jest tak bardzo pewny. Laval poznał wreszcie cały ciężar wszelkich poszczególnych spraw i nie omisszał podkreślić znaczenia traktatów. „Ere Nouvelle” mówi, że nie można zaprzeczyć, iż interes państwa postawił premier ponad interes partyni. Nawigując do wczorajszej mowy premiera, socjalistyczny „Populaire” pisze, iż Laval, który swoją karierę rozpoczął jako deputowany z obozu lewicowego, dziś otacza się starymi przeciwnikami.

WALKI WEWNĘTRZNE W EGIPCIE

Londyn, 4 maja. Z Kairu donoszą, że z okazji wizyty dawnego premiera Nalaz Paszy w Beasutcie doszło wczoraj do krwawych walk między zwolennikami partyi Wafd, a liberalami. W toku walki 6 osób zostało zabitych i 12 ciężko rannych. Również 15 policjantów odniosło rany.

PREZYDENT HOOVER ŻADA ROZBROJENIA

Waszyngton, 4 maja. Dziś otwartu tu został szósty kongres międzynarodowych izb handlowych, w którym bierze udział przeszło tysiąc delegatów z czterdziestu różnych państw. Otwarcia dokonał prezydent sekcji amerykańskiej międzynarodowego Izby handlowej Silas Starin. Mowę powitania wygłosił prezydent Hoover, który między innymi oświadczył:

„Ogólnowzrost kryzysu gospodarczego dotknął także ciężko Stany Zjednoczone. Przyczynę tego kryzysu należy szukać w wojnie światowej, która wywarła olbrzymie szkodzenia, w następstwie czego nadmierne ciężary podatkowe wywołały zamieszki społeczne i polityczne. Do odbudowy niezbędne jest ogólne zaufanie, które może być osiągnięte przez ograniczenie i obniżenie zbrojeń. — W dzisiejszych czasach wydate świat na zbrojenia 5 miliardów dolarów rocznie, a więc o 70% wie-

cej niż przed wojną światową. Pięć i pół miliona ludzi stoi pod bronią, a ponad 20 milionów w rezerwie, mimo iż od zawieszenia broni upłynęło dwadzieścia lat i mimo to, iż wszystkie państwa podpisały pakt Kelloga, a zatem wyzwały się wojny. Zbrojenia te są trwałie i obniżają część majątku narodowego. Niczego nie można sobie życzyć bardziej, jak pomysłowego przebiegu konferencji rozbrojenowej, w czem pośrednio zainteresowana jest także Ameryka. Powinni o tem pamiętać członkowie kongresu i oświadczyć, oraz rzetelnie dać do podjęcia i przeprowadzenia konferencji rozbrojenowej!”

Po Hooverze zabrał głos dawnu premier belgijski Theunis, który złożył szczególne sprawozdanie w obecnej sytuacji gospodarczej świata. Zdaniem jego większa część okresu depresji gospodarczej już jest poza nami, — a obecnie wchodzi świat w nowy okres spokojniejszej pracy gospodarczej. Główna przyczyna teraźniejszego kryzysu są jest brak zrozumienia gospodarczego między narodami. Świat musi sobie uprzytomnić, że gospodarczo tworzy jedną całość.

— 0 — 0 —
PAMIĘTAJCE O FUNDUSZU PRASOWYM!

Z SALI SĄDOWEJ

PIERWSZA ROZPRAWA W CZASU AKCJI WYBORCZEJ W PRZEMYSŁU

Znane są powszechnie fakta wielkiej „gorliwości” policji i władz administracyjnych w czasie akcji przedwyborczej i szczególnie w dniu wyborów do Sejmu. Też w Przemysłu i w okręgu władze administracyjne w szybszym sposobami stały się zapewne zwycięstwo jedynie. Aresztowano członków partii, a w Ostrowie obci Przemysłu, zdarzył się nawet wypadek publicznego aresztowania towaryszów przez komendanta posterunku policji państwowej. To sprawy przedstawia się następująco: W dniu wyborów do Sejmu aresztowano trzech członków przemyskiej organizacji inżynierów TUR, którzy przebywali godzinę w Ostrowie, by przyrzucić się przebiegowi akcji wyborczej. — Aresztowanych towaryszów sprowadził przodownik na posterunek i w trakcie przesłuchania uderzył łow. Gwinnera Kazimierza. O uderzeniu oskarżony stanął komendant posterunku we środe 22 kwietnia przed sądem w Przemysłu. Po przeprowadzonej rozprawie został przodownik skazany na cztery dni aresztu z zmianą na grzywnę. Poszkodowanego łow. Gwinnera zastępował dr. Kryś, substytut łow. Dra Grosfelda.

PROCES O OBRAZIE PILSUDSKIEGO

Dnia 1 maja sąd kregowy w Gnieźnie rozpatrywał sprawę przeciwko kupcowi Mieczysławowi Strzyżewskiemu z Damasławka o obrazie Pilsudskiego. Akt oskarżenia zarzeka oskarżonemu, że dnia 10 czerwca 1930 roku w Damasławku, pow. Wągrowiec, wyraził się publicznie o Pilsudskim w te słowa: „Oświadczam, że Pilsudski jest zbrodniarzem, złodziejem i oszustem”, przez co dopuścił się ciężkiego wykryku. Na pierwszej rozprawie przed sądem grodzkim w Wągrowcu dnia 10 listopada 1930 r. oskarżony przyznał się, że w dniu krytycznym, będąc nieco podchmielony, dopuścił się w lokalu Mnichowskiego czynu, wymienionego w akcie oskarżenia. Sąd skazał Strzyżewskiego na 150 zł. grzywny względnie 10 dni aresztu i za opłiswto na 200 złotych grzywny względnie 10 dni aresztu. Przeciwnie temu wyrokowi oskarżony wniosł apelację i sprawę rozpatrywał w dniu 1 maja sąd kregowy w Gnieźnie. Strzyżewski żądał, że krytycznego dnia nie był pijany, gdyż pił tylko piwo, słowa zawarte w akcie oskarżenia wypowiedział. Sąd po przeprowadzonym przewożeniu orzekł: „Na apelację oskarżonego od wyroku sądu grodzkiego w Wągrowcu dnia 10 listopada 1930 roku uchyla się ten wyrok. Oskarżonego uniewinnia się. Postępowanie karne z występku ustania się. Antyalkoholowej umarza się. — Koszta ponosi skarb państwa”.

Zwiazki i zgromadzenia

SZESCIOTYGDNIOWY KURS DRAMATYCZNY DLA CZŁONKÓW TEATRU TUR I CZŁONKÓW ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH. — Zarząd TUR, urządza szesiotygodniowy kurs dramatyczny, który zaczyna się dnia 11 bm. Wykłady na kursie prowadzone będą przez wybitne sily fachowe. Opłata za cały kurs dla nienależących do zespołu teatru TUR wynosi 15 złotych, zaś dla członków 10 złotych. Zgłaszać się należy do 8 bm. u łow. wiceprzewodzącego Czerwienią codziennie od godziny 6—7 wieczorem w administracji „Naprzodu” (ul. Dunajewskiego 5). Wykłady odbywać się będą od godziny 7—9 wieczorem.

POSIEDZENIE ZARZĄDU MURARZY KRĄKOWSKICH odbędzie się dziś we wtorek o godzinie 6 wieczorem przy ul. Dunajewskiego 5. Posiedzenie komisji kontrolującej o godzinie wcześniej przed posiedzeniem zarządu.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Wtorek popołudniu 3:30. „Cyd” (przedstawienie szkolne, staraniem Tymczasowego Komitetu Rodzicielskiego przy szkołach średnich w Krakowie); wieczorem: „Ojowie Paulety” (nowość). Środa: „Szubka” (przedstawienie popularne — ceny niżzone).

Czwartek: „Ojowie Paulety” (nowość).

TEATR ZYDOWSKI W BAGATELI

Wtorek: „Młyn”.

KOLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH

(Rynek gł. A-B 39)

Początek o godzinie 7 wieczorem.

Wtorek: Dr. Józef Kirschner: „Dziedziczność a wychowanie”.

Środa: Jesz Leser: „Kobieta jutra w świetle literatury”.

Czwartek: Prof. Józef Wiśniewski: „Historja literatury dramatycznej w Polsce”.

KINOTEATRY

Apollo: „Z rozkaz księżniczki”.

Bagatela: „Męczennica namiętności”.

Corso: „Sprzysiężenie trzech”.

Dom żołnierza: „Hr. Monte Christo”.

Promleń: „Królowie mody”.

Stulka: „Tragedja na Mont Blanc”.

Świątovid: „Król Paryża”.

Udelecha: „Taniec życia”.

Wanda: „Na zachodzie bez zmian”.

Warszawa: „Niewolnica miłości”.

RADJO KRAKOWSKIE

Wtorek 5 maja

11:40. PAT. 11:58. Sygnał czasu, hejnał. 12:10. Gramofon. 13:10. Komunikat meteorologiczny. 14:15. Komu-

kat gospodarczy. 14:35. „Chwilka żołnierza”. 14:50. Odzysk z Warszawy: „Kolarzski raid krajonawozczy”. 15:30. Odzyski dla mufarzyżow. 16:10. Komunikat dla żegluzi i rybaków. 16:15. Pieśń majowa z węzy Marjaćki. 16:30. Gramofon. 17:15. Odzyski z Warszawy: „Tajemnica przemiany gozwarki w motyla”. 17:45. Popularyzacja koncertu symfonicznego z Warszawy. 18:45. Rozmaitości. Komunikaty. 19:10. Odzyski. Polska we wspólnocie powieści francuskiej — wygłosi prof. T. Biłłński. 19:25. Gramofon. 19:40. Dziennik radowy. 19:55. Gramofon. 20:00. Kwadrans literacki. 20:15. Koncert popularny z Warszawy, komunikaty. 23:00. Muzyka lekka i taneczna.



Cena za walek zł 2:50. — W Krakowie do nabycia: Reim Linia A-B, Apteka Mrs Bergera Gertrudy 1. Śródm. Skład wysyłkowy: Fabr. Matuli, Krakow, Halców 17

Robotnicze Stowarzyszenie Spożywcze „Jedność” w Limanowej
zawiadamia swoich członków, że w niedzielę dnia 17 maja o godzinie 10:30 a w razie braku kompletu o godz. 11, w sali Kina rafinerji nafty, odbędzie się **ZWYCZAJNE**

Walne Zgromadzenie

- z następującym porządkiem dziennym:
- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
 - 2) Sprawozdanie z zamknięcia ksiąg obrachunkowych za rok 1930, sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji rewizyjnej, wniosek o zatwierdzenie Zamknięcia rachunków.
 - 3) Rozdział nadwyżki.
 - 4) Wybór 8 członków Rady Nadzorczej i 1 członka Zarządu.
 - 5) Zatwierdzenie budżetu i wysokość zadłużenia Stowarzyszenia.
 - 6) Wnioski o ile zostaną zgłoszone na piśmie.
- Zarząd.

Dziś otwarcie!



Dziś otwarcie!

FABRYCZNEGO SKŁADU

OBOWIA

POLSKICH ZAKŁADÓW GARBARSKICH W RYNKU GŁÓWNYM L. 30 (róg ul. Szewskiej)

Największy wybór pierwszorzędного obuwia krajowego po oryginalnych cenach fabrycznych.

Damskie

23⁸⁰ zł

26⁸⁰ zł

29⁸⁰ zł

Męskie

26⁸⁰ zł

29⁸⁰ zł

32⁸⁰ zł

Bogata różnorodność pierwszorzędnych fasonów męskich, damskich i dziecięcych.